

Una imatge de la plaça del Quinze de Maig, en assemblea: les mans alçades en aplaudiment (també en el llenguatge de sords) poden ser un símbol de la manera de fer. Al costat, dues instantànies de la vida quotidiana: una mostra de l'heterogeneïtat que va passant per aquest fórum

“Ens prenem la política seriosament”

A València són a la plaça de l'Ajuntament, rebatejada com a Quinze de Maig. Els indignats miren d'organitzar-se, programen activitats, fan assemblea diària i diuen que no se'n van.

Cau el sol a plom sobre la plaça de l'Ajuntament. Un d'aquells termòmetres de mida gegantina marca 35 graus i acaba d'espantar. Per sort, però, en aquest espai obert entre l'edifici consistorial i el de Correus, en aquesta intempèrie de ciment, hi ha tendals, para-sols, ombres creades a posta per a fer-hi l'estada més còmoda. I més coses, hi ha: hi ha una falla de cartons i galindaines que s'alça al bell mig de l'espai obert (som a València i bé s'ha de notar), hi ha una llibreria lliure, cuina lliure, ludoteca, infermeria, punt d'informació, punt de comuni-

cació, gent reunida en comissió, gent que descansa, gent que neteja, gent que conversa, gent que llegeix, gent que regala esmorzars. N'hi passa alguna, aquí, definitivament. La plaça ha decidit de canviar-se el nom i ara llueix rètol nou: del Quinze de Maig, hi diu, i uns nois en fan samarretes.

La data de la manifestació d'indignats ha quedat gravada com a símbol d'aquest moviment heterogeni, contradictori, sorprenent i moltes coses més que ha pres amb naturalitat el control de l'espai públic per a abocar-hi sense embuts malestans i reivindicacions, per a

ciudadà i un detall del tendal de subministrament de menjar, folrat, com tots, de post-it i cartells reivindicatius.

fer-hi assemblees multitudinàries o classes de tai-txi. Quan arribi el capvespre això s'omplirà de gom a gom, però ara el *tempo* és tranquil, de migdia. Han passat les eleccions i la gent ha decidit de quedar-se, de moment, en aquest cercle obert de tendals i cartons, de reivindicacions escrites en parets de post-it (“la democràcia exige responsabilidad” o “lucho por el futuro de mis hijos” o “generació sí sí” o “he perdut uns bolos blaus de malabars”).

El campament s'ha anat estenent i ho continua fent. A mesura que creixen les propostes, augmenten els tendals. La “comissió de transfeminisme”, per exemple, n'alçarà un pràcticament mentre parlem. Són estructures precàries, de plàstic i cartó, que de seguida queden cobertes de paraules escrites en majúscules (perquè és més entenedor, explica

un espai *ad hoc*, des d'on es forneix material per a la creativitat i s'insta tothom, acampats i passavolants, a ajudar a “explicar la història que creem aquí”). Malament rai si ploqués, raonarà després Ricky, potser un dels més veterans de la plaça. El cartó no ho aguantaria. Al seu costat, Llúcia dibuixa somriure ample: “De moment fa una calor infernal. Si ploquera, encara ho agrairíem.”

Geranis i subcomissions. “De cop, el 80% de la població s'ha adonat que fa vint anys que els roben la cartera i ha decidit de protestar”, ens resumeix Mario amb naturalitat. Ell és el “portaveu rotatori no permanent, avui”, un càrrec que, explícita, “es decideix d'acord amb la disponibilitat de la gent, bàsicament. Ho fem així per a evitar personalismes, popes, líders carismàtics i més brossa”.

Seiem a l'ombra del tendal d'informació. Hi ha papers pertot. S'hi recullen signatures però els fulls no especifiquen per a què. De seguida porten el manifest-decàleg. No hi fa res que hagin passat les eleccions, diuen; la plantada continua tenint el mateix sentit que set dies enrere: “Les reivindicacions que es formulen no són de tipus electoral. De fet, ens és igual qui guanye. Els qui eren desocupats de llarga durada la setmana passada ho continuen essent avui. La gent que és a punt que la facen fora de casa perquè no pot pagar la hipoteca té igualment en marxa el procés de desnonament. Els estudiants, els funcionaris amb el sou retallat, els avis amb la jubilació retallada, la gent que no se sent representada pels càrrecs públics, la gent indignada per la corrupció política generalitzada, doncs continua igual d'indignada. La situació no ha canviat. No tindria sentit d'anar-se'n”.

I han acordat de quedar-se, de moment: “Això, d'entrada, té vocació de permanència sense límit. Si més endavant es decideix una altra cosa, ho farem saber.” El grup de grafiters, que és molt actiu, ja ha proposat de pintar les instal·lacions per a donar-los aire de “poble mediterrani”. Hi volen geranis, també.

L'organització és laxa. Per força. Tothom és voluntari, tothom té veu, tothom proposa i executa. “Hi ha unes comissions de treball a les quals s'accedeix lliurement”, ens especifica Mario; “tenen deficiències quant a moderació i fluïdesa, perquè són molt nombroses, però és on s'elaboren les propostes. Després l'assemblea les ratifica i es creen grups de treball que les porten a terme. Pot ser una mica lent, però tens màxim nivell de democràcia. Ara estudiem maneres de fer les comissions més operatives, creant subcomissions, per exemple. És un procés complicat, perquè, en fi, el sistema que s'ha d'instaurar per a prendre decisions també s'ha de consensuar...” I ho rebla amb un toc d'humor: “Crec que derrotarem el capitalisme per avorriment, el sepultarem en un mar de comissions!”

Des de l'assemblea de les vuit del vespre, i abans del torn lliure de paraula (restringit, això sí, a un parell o tres de minuts per barba), cada comissió informa el conjunt. De les activitats que s'han fet, de les que organitzaran o de què sigui. I pot passar, per exemple, que des

De dalt a baix i d'esquerra a dreta, instantànies de la plaça: una samarreta personalitzada allà mateix: "No som antisistema, el sistema és antimosal3", l'espai de llibres i revistes, obert a qui els vulgui fer servir; una actuació musical; la falla plantada al mig de la plaça, que crida l'atenció dels visitants (no té llibret però sí lema: "Falla el sistema"); l'espai de xarxes socials i comunicació via internet (també hi ha una camera que retransmet

de la comissió de cultura s'informi que no hi ha propostes concretes encara, que "la primera qüestió que va sorgir" quan es van trobar va ser determinar "què s'entenia per cultura", que igual com es diferencia democràcia de "democràcia real", volen diferenciar "cultura i cultura lliure", i que hi ara hi treballen.

El decàleg. De tota manera, a banda les activitats que es van programant per a mantenir la plaça en moviment, hi ha la qüestió de fons, el malestar que ha fet sorgir aquest espai i que fa que cada dia s'ompli de mans que voten alçades o aplaudeixen (també alçades, tal com estableix el llenguatge dels sords) o totes dues coses alhora. A l'hora de parlar de reivindicacions, Mario remet al "decàleg", els punts aprovats i consensuats i que comencen per un "respecte real als valors de justícia, llibertat, igualtat i pluralisme".

"Aquí hi ha moltes sensibilitats diferents", raona el portaveu rotatori, de manera que s'han posat d'acord en un decàleg de mínims que inclou, per exemple, incapacitació de condemnats per corrupció a exercir càrrecs públics, po-

tenciació dels referèndums "en casos de decisions socio-econòmiques importants", "prohibició d'ERO en empreses amb beneficis" o "de les clàusules abusives de les hipoteques", o "modificació de la llei electoral". A València això darrer es concreta, per exemple, en la denúncia de la barrera del 5% per a accedir a les institucions i la reclamació que "es garantisca la representativitat i la proporcionalitat, tenint cura que no es discrimine cap força política ni voluntat social". Malgrat que, quan s'entra a les concrecions, es poden sentir comentaris que reclamen una circumscripció estatal "única", perquè -vell argument dels partidaris de l'estat uniforme i centripet-, "no pot ser que un diputat de CiU coste 70.000 vots i un d'IU, 450.000", el cas és que el "decàleg" reivindicatiu no entra, en pro del consens, a especificar.

"Defensem un decàleg pacífic, possible i dins la sensibilitat del poble", continua Mario: "De fet, si no estigueren de cul al poble, serien els mateixos polítics, que ho incorporarien als seus programes. I possiblement els aniria bé de fer-ho. Pot ser al final ho faran, i tal vegada això els redimirà en part."

Tot i que agraeixen les visites que han tingut de representants d'Esquerra Unida o Compromís, no volen ni sentir parlar de decantar aquest moviment envers cap opció concreta: "El 95% de la gent que hi ha aquí no s'enquadra en formacions polítiques. És el meu cas, per exemple: ni hi pertanc ni ho vull fer. Quan s'acabe aquesta història, me'n tornaré al meu projecte personals de plantar carxofes."

De tota manera, sí que troben que l'acampada ha tingut efectes electorals: "Hi ha més sensibilitat cap a la cosa política -destaca el portaveu-, i la participació ha augmentat. Aquí a València, partits com ara Compromís o Esquerra Unida, que eren a punt de perdre el 5% mínim, han aconseguit una participació que no havien tingut. Influència? Sense cap dubte. Només cal recordar les previsions de vot que hi havia. I és cert que rara vegada es compleixen, però un tomb com aquest no se l'esperava ningú. A l'ajuntament hi havia dues forces i ara n'hi ha quatre. Probablement això servirà de poc a la ciutadania, perquè es repartiran prebendes i tot continuarà més o menys igual, però és clar que hem influït en els resultats. O es pensen que

en directe imatges de la gent com passa), la cuina des d'on es reparteix el menjar (fred) que arriba per via de donacions i una imatge descarregada del Flickr que duu per títol "Petits revolucionaris".

han guanyat per la seua bona cara?". Després de l'incís institucional, però, Mario apunta de seguida que això que passa a la plaça és "apartidista, que no vol dir apolític. Aquí ens prenem la política seriosament".

Després, a l'assemblea, coincidirà en aquesta valoració un professor de segon de batxillerat, Jaume, que explica que va venir a la plaça amb els alumnes "perquè m'ho van demanar ells". En arribar, van preguntar què podien fer "i van acabar agranant tota la plaça. No m'ho podia creure. Ara han passat de parlar de *Sálvame* a discutir de política. Només que haja servit per a això, ja ha valgut la pena".

'Flower power'. La Cristina és de Benifairó, estudia enginyeria de camins i té els apunts sobre la taula de càmping. Troba molt bona idea haver habilitat un espai per al temps d'exàmens, i l'aprofita: "Si sorgeix alguna cosa, hi vas, però mentrestant pots estudiar." I somriu encantada de l'experiència de la plaça: "Es impressionant, s'ha fet una xicoteta societat que té de tot." Una mica més enllà, a la mena d'oficina des d'on la Llúcia

organitza un banc del temps, en Ricky comenta la jugada. La majoria de la gent va i ve segons disponibilitat, però ell ja fa més d'una setmana que viu acampat. "Ja hi estic empadronat, aquí", afirma tot rient, i explica que es dutxa "a casa d'uns companys que viuen a prop" i que s'hi troba molt bé, a la plaça: "Treballes més que si tens una feina, no cobres i resulta que ho fas més a gust!"

Ho va veure a la televisió i hi va venir per "a veure què passava, de què anava". I s'hi va quedar: "Ja fa cosa de dos anys que no tinc faena. Les empreses busquen gent joveneta, per la cosa de les ajudes, i les persones amb experiència no comptem. Total, que vaig venir per si podia ajudar en el que fora. No coneixia ningú. Vaig venir-hi sol, amb un entrepanet. I ja no me'l vaig menjar, perquè la gent va començar a portar cosetes, i d'un poquet i un altre poquet, ara això és impressionant. Menys els euros, que aquí els diners no valen per a res, cadascú porta el que pot."

I què en pensa la gent de la plaça dels qui els anomenen *happy flowers*, tòpics o benintencionats? Respon el portaveu: "Que tenen tota la raó, és clar. Som això

i moltes altres coses. Però què passa, és que tot això ja no és vigent?"

Les flors semblen definitivament decantades a favor de la plaça del Quinze de Maig. Juan Cotino, vice-president en funcions del govern de Francisco Camps, reclamà actuacions per a fer fora la gent que "envaïa" la plaça. Poc després la comissió de premsa feia pública una declaració convidant-lo a assistir a l'assemblea i a aportar-hi idees. El representant del PP havia argüït un suposat perjudici als comerciants. Els acampats han fet una enquesta: establiments diversos i cafeteries no en tenen cap queixa i fins i tot han notat certa repuntada del consum, perquè la zona ha esdevingut focus d'interès, també turístic. Ho demanem a un grup de floristes que esmorzen, com cada matí, fent tertúlia a la seva tauleta: "Cap problema. Són uns xics ordenats que, a més, ho netegen tot cada dia." I, fet l'apunt, continuen parlant del seu tema, que són les flors. No pas les del *happy*, sinó les que vénen en camió d'Holanda. Que diu que si s'uneixen per a la comanda "eixerà més bé de preu".

Núria Cadenes